

DONATIES

Woensdag 8 oktober was een zwarte dag voor de mens. Midden in de beurscrisis wees de Tweede Kamer de automatische orgaandonatie af. De politici schaarden zich in meerderheid achter het voorstel van de minister van Volksgezondheid en daarmee achter het systeem waarbij ieder mens in volle bewustzijn zelf moet beslissen of hij organen wil afstaan na zijn dood. In feite verandert er dus niets. Het systeem van de afgelopen 15 jaar blijft

FOTO: A. LENDERS

maakt. Het lijkt alsof honden en katten tot de kaste van de mens zijn toetreden. Dat koi's, boa's en ara's de hogere status van huisdier hebben bereikt. Dat regenwormen, mosselen en mestkevers een beschermingswaardige positie hebben veroverd en onder geen enkel beding mogen worden gedood, beschadigd of verontrust. Iedere gezonde boerenomgang met dieren wordt verafschuwd en direct in een kwaad daglicht geplaatst.

in stand en daarmee ook een chronisch tekort aan donororganen waardoor er jaarlijks onnodig enkele honderden mensen sterven.

Hebben we te maken met een ethische of morele kwestie? Op zich is het natuurlijk vreemd dat iemand die niets meer heeft, weigert om iets van zichzelf weg te geven. Of met andere woorden waarom is iemand gehecht aan motoronderdelen, terwijl duidelijk is dat de auto niet meer gerepareerd kan worden en zeker op een schroothoop terecht komt. Dit is de onethische benadering, maar de amorele visie is zeker niet minder absurd. In dat geval weiger je namelijk glashard om je medemens te helpen en zet het egocentrisme zich voort tot na de dood.

In werkelijkheid wenst de moderne mens niet over het probleem na te denken. In een tijd van Körperkultur is iedere beschadiging van het uiterlijk onaantvaardbaar. In dat kader is de grote toeloop naar de tentoonstelling Körperwelten in Brussel onverklaarbaar. Je zou verwachten dat deze excentriek kunstzinnige presentatie van het menselijke lichaam de nodige afkeer opwekt, maar blijkbaar wint hier bij de meesten de aantrekkingskracht van de bizarheid.

Het gekke van de situatie rond orgaandonatie is dat niet de persoon in kwestie de ultieme beslissing neemt, maar dit overlaat aan de nabestaanden die over het algemeen zeer huiverig zijn om in te stemmen met 'verminking' van hun overleden dierbaren. En stel je eens voor dat een persoon dood wordt verklaard, alleen met de bedoeling om in het bezit te komen van diens kostbare organen. Het verdriet van de nabestaanden maakt besluiteloosheid tot het grootste probleem, een probleem dat alleen oplosbaar is als er tijdens het leven over de dood wordt gecommuniceerd. Maar dit is voor velen in deze glamourwereld nog steeds een taboe.

Er is een zekere parallel te trekken met onze omgang met dieren. Mijn afkeer voor de doorgeslagen dierenliefde heb ik al eerder kenbaar ge-

Mensen zouden zich eens moeten realiseren wie de echte orgaandonoren zijn. Ieder jaar staan 450 miljoen kippen, schapen, varkens en koeien in Nederland hun organen af ten behoeve van de mens. Hun harten, nieren, maar vooral borsten, ruggen, billen en poten worden naar hartenlust geconsumeerd door het schepsel dat blijkbaar in dit opzicht veel minder moeite heeft om een beslissing te nemen. We beschouwen dat handelen als een primaire levensbehoefte waarbij veel keuzes (zelfs in extremis) worden getolereerd. Vreemd dat we alleen het product zien en niet stil staan bij het proces daar naartoe. De misstanden in de intensieve veehouderij zijn inmiddels genoegzaam bekend en het aan de kaak stellen daarvan is gerechtvaardigd en toe te juichen, zeker als het gaat om doorgeslagen dieronaardige toestanden. Anderzijds blijven dieren natuurlijk wel dieren en de consumptie daarvan is vanuit biologisch standpunt bezien niet anders dan het eten van spinazie of bloemkool.

Terwijl we de dieren verafgoden, hebben we maar weinig oog voor het wel en wee van de medemens. Vanwaar deze opstelling van een schepsel dat door velen (ook door de politici die moeite hebben met automatische orgaandonatie) wordt beschouwd als het meest waardevolle op aarde? Wordt het niet tijd voor een terugkeer naar de nuchtere benadering, het boerenverstand van de vijftiger jaren, de slager met half doorgekliefd slachtvee als decor, de groenteman in zijn entourage van prei en staakbonen, naar het sociale contact met de buurt, met de medemens?

Nee, ik geef mijn hart niet aan de Partij van de Dieren. Maar wie het hebben wil die mag het komen halen. Hoewel al redelijk oud is het mogelijk toch voor iemand nog een aardige donatie.